

JAARRAPPORT 2020

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Nunspeet, 9 juni 2021

Behandeld door: de heer H.J. Dekker
Onze referentie: HK/101450/28653

Geacht bestuur,

Tot ons genoegen kunnen wij u hierbij ons rapport aanbieden met betrekking tot uw jaarrekening over 2020.

Van dit rapport maakt - naast de gebruikelijke jaarrekening - deel uit een zogenoemde samenstellingsverklaring (op pagina 7).

Deze verklaring, die door u mag en moet worden opgevat als een externe verklaring bij uw jaarrekening, maakt integraal onderdeel uit van uw jaarrekening.

In het geval u de balans en/of exploitatierekening aan derden ter inzage wilt geven, zult u dus het gehele rapport ter inzage moeten geven, zodat derden er kennis van kunnen nemen, dat de samenstellingsverklaring onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Gaarne zijn wij bereid een en ander nog nader mondeling toe te lichten en voor het overige verwijzen wij u naar het bijgaande rapport.

Hoogachtend,
Axis Accountants

A. Pos AA

Bijlage.

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

	pagina
<u>I ACCOUNTANTSRAPPORT</u>	
Algemeen	4
Analyse resultaat	5
Financiële positie	6
Samenstellingsverklaring van de accountant	7
<u>II BESTUURSVERSLAG</u>	
Bestuur en vaststelling jaarrekening	10
Bestuursverslag	11
<u>III JAARREKENING</u>	
Balans per 31 december 2020	18
Staat van baten en lasten 2020	20
Bestemming resultaat 2020	21
Toelichting algemeen	22
Kasstroomoverzicht	24
Toelichting op de balans	25
Toelichting op de staat van baten en lasten	31

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

pagina

IV BIJLAGEN

Toelichting op de exploitatie Motief	38
Toelichting op de exploitatie Antroposofie Magazine	39
Toelichting op de ondersteuning van de Stichting Exploitatie Riouwstraat 1	40
Toelichting op de bestemmingsreserves	42

I. ACCOUNTANTSRAPPORT

ALGEMEEN

1. Verenigingsactiviteiten

De vereniging is opgericht op 18 november 1923 te 's-Gravenhage. Zij is aangegaan voor onbepaalde tijd.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Utrecht en Omstreken onder nummer 40476182.
De statutaire vestigingsplaats van de vereniging is Zeist.

De vereniging is als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) erkend en geregistreerd met fiscaal nummer 002690640.

De doelstelling is volgens artikel 3 van de statuten:
Het bestuderen, beoefenen, en verbreiden van de antroposofie.

Binnen de vereniging wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Primaire activiteiten, zijnde de kosten van de Hogeschool, Bibliotheek, Motief, de leden- en jaarvergaderingen en de bijdragen aan de Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft in Dornach; en
- Voorwaardenscheppende activiteiten, zijnde de kosten van het bestuur, de PR en voorlichting, het secretariaat en de huisvesting.
- Ondersteunende activiteiten, zijnde de kosten in het kader van verdieping, vernieuwing en uitbreiding. Deze uitgaven vallen niet in de exploitatie maar worden uit het bestaande vermogen gefinancierd.

ANALYSES

Analyse resultaat

Ter beoordeling van het resultaat geven wij u het navolgende overzicht, uitgedrukt in percentages van de opbrengsten.

	2020		2019	
	€	%	€	%
<u>Baten</u>				
Ledenbijdragen	646.138	88,7%	645.426	86,1%
Opbrengsten Motief, Antroposofie Magazine	59.278	8,1%	87.148	11,6%
Ontvangen giften inzake Riouwstraat	11.515	1,6%	14.153	1,9%
Overige opbrengsten	30	0,0%	77	0,0%
	<u>728.317</u>	<u>100,0%</u>	<u>749.854</u>	<u>100,0%</u>
				7
<u>Kosten primaire activiteiten</u>				
Verenigingsactiviteiten	27.905	3,8%	21.341	2,8%
Hogeschool activiteiten	13.671	1,9%	58.504	7,8%
Motief	121.782	16,7% #	101.929	13,6%
Antroposofie Magazine	46.198	6,3%	106.691	14,2%
Bibliotheek	31.011	4,3%	53.565	7,1%
Afdracht Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft	300.000	41,2%	260.583	34,8%
	<u>540.567</u>	<u>74,2%</u>	<u>602.613</u>	<u>80,3%</u>
				#
<u>Kosten voorwaardenscheppende activiteiten</u>				
Bestuurskosten	86.412	11,9%	29.579	3,9%
Externe communicatie	2.547	0,3%	718	0,1%
Bureaunkosten	228.642	31,4%	234.446	31,3%
Huisvestingskosten	26.786	3,7%	20.449	2,7%
Ondersteuningsbijdragen	73.376	10,1%	89.215	11,9%
	<u>417.763</u>	<u>57,4%</u>	<u>374.407</u>	<u>49,9%</u>
	<u>958.330</u>	<u>131,6%</u>	<u>977.020</u>	<u>130,2%</u>
Exploitatieresultaat	230.013-	-31,6%	227.166-	-30,2%
Financieel resultaat	341-	0,0%	94.990	12,7%
Opbrengsten uit legaten / giften	190.519	26,2%	105.598	14,1%
Totale resultaat	39.835-	-5,4%	26.578-	-3,4%

ANALYSES

Financiële positie

	<u>2020</u>		<u>2019</u>	
	€	%	€	%
<u>Vermogensstructuur:</u>				
Vaste activa	1.868.288	62,4%	1.293.924	46,2%
Vlottende activa	1.124.956	37,6%	1.504.695	53,8%
Totaal activa	<u>2.993.244</u>	100,0%	<u>2.798.619</u>	100,0%
Eigen vermogen	1.976.054	66,0%	1.962.629	70,1%
Bestemmingsreserves	622.710	20,8%	675.970	24,2%
Voorzieningen	5.175	0,2%	13.064	0,5%
Kortlopende schulden	389.305	13,0%	146.956	5,3%
Totaal passiva	<u>2.993.244</u>	100,0%	<u>2.798.619</u>	100,0%
<u>Werkkapitaal:</u>				
Vorderingen en overlopende activa	44.231		32.655	
Liquide middelen	1.080.725		1.472.040	
	<u>1.124.956</u>		<u>1.504.695</u>	
Af:				
Kortlopende schulden	389.305-		146.956-	
	<u>735.651</u>		<u>1.357.739</u>	
			€	
Werkkapitaal per 31 december 2019			1.357.739	
Werkkapitaal per 31 december 2020			735.651	
Afname werkkapitaal			<u>622.088</u>	

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH Zeist

Referentie:HDR/101450/28654
Betreft: jaarrekening 2020

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij u verslag uit van onze werkzaamheden omtrent de jaarrekening 2020 van uw onderneming.

De balans per 31 december 2020, de staat van baten en lasten over 2020 en de toelichting, welke tezamen de jaarrekening 2020 vormen, zijn in dit rapport opgenomen.

Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening van de Antroposofische Vereniging in Nederland te Zeist is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie.
De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2020 en de staat van baten en lasten over 2020 met de daarbij horende toelichting.
In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaggeving opgenomen.
De jaarrekening van de Antroposofische Vereniging in Nederland te Zeist sluit met een resultaat van € 38.835 (negatief), wat heeft geleid tot een eigen vermogen ad € 2.598.764.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 441, "Samenstellingsopdrachten".
Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving.
Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van de Antroposofische Vereniging in Nederland.

Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen dan ook ervan uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Axis Accountants

de heer A. Pos AA

II BESTUURSVERSLAG

BESTUUR EN VASTSTELLING JAARREKENING

1. Samenstelling bestuur

Dhr. P.W. Blomaard	voorzitter
Mw. E.D.V. Vink	secretaris
Dhr. R.A. van Bemmelen	penningmeester
Dhr. E.F. ten Cate	lid
Mw. C.M.E. van Lookeren Campagne	lid
Dhr. A.W. van der Meij	lid

De jaarrekening 2020 is door het bestuur vastgesteld in haar vergadering, gehouden op 24 maart 2021.

Dhr. P.W. Blomaard
voorzitter

Mw. E.D.V. Vink
secretaris

Dhr. R.A. van Bemmelen
penningmeester

Dhr. E.F. ten Cate
lid

Mw. C.M.E. van Lookeren Campagne
lid

Dhr. A.W. van der Meij
lid

De jaarrekening 2019 is door de leden goedgekeurd in de algemene ledenvergadering d.d. 5 september 2020.

Samenstelling bestuur

Zie verderop in het jaarverslagverslag.

Doelstelling en activiteiten van de Antroposofische Vereniging in Nederland

1. De vereniging heeft enerzijds het doel de antroposofie als geesteswetenschap te bevorderen en daarvoor de vrije hogeschool voor geesteswetenschap centraal te stellen, anderzijds het zielenleven in mens en maatschappij te verzorgen op de grondslag van de antroposofie. Beide richtingen komen samen in het hogeschoolwerk in de werkgebieden.
2. Wij willen daaraan werken in de vereniging door:
 - het stimuleren van een oefencultuur
 - gelegenheid geven voor een ontmoetingscultuur
 - het zoeken naar verbindingen met de werkgebieden (onder meer via de secties van de hogeschool).
3. Concreter betekent dit dat wij naast eigen activiteiten ook activiteiten van leden willen stimuleren en initiatieven coördineren. De deelname aan de ledenavonden of aan groepen op zakelijke grondslag kan beduidend hoger. Ook de deelname aan de Esoterische cyclus voor Hogeschoolleden zouden wij willen bevorderen. Het zou helpen indien leden voor elkaar meer zichtbaar zouden zijn.

Om dit mogelijk te maken heeft het bestuur besloten om op een nieuwe manier met het beschikbare vermogen om te gaan: Zoals vorig jaar al heb beschreven zijn we in 2020 begonnen ieder lid de mogelijkheid te geven om voor initiatieven gebruik te maken van de financiële middelen van de Vereniging zonder dat het bestuur de bepalende factor is. Dat vraagt om vertrouwen in - en verantwoordelijkheidsgevoel van de leden zelf. De gedachte hierachter is dat het beschikbare geld in principe van ons allemaal is in gezamenlijkheid en gelijkwaardigheid, en dat verwacht kan worden dat alle leden, bestuurslid of niet, in staat zijn om een goede afweging te maken tussen enerzijds het belang van het eigen initiatief, en anderzijds het belang van mogelijke andere initiatieven, én het kunnen voortbestaan van de gezamenlijke (financiële) bron.

Noodzakelijk daarbij is dat de leden die de middelen gebruiken, met de Vereniging delen waaraan het geld besteed is. Dit wordt al door Elia initiatieven gedaan, in een maandelijkse beschrijving van hun activiteiten in Motief. Dus wie gebruik maakt of gemaakt heeft van deze nieuwe mogelijkheid: maak het kenbaar aan onze Vereniging, hetzij door een artikel voor Motief aan te leveren, of door er verslag van te doen in onze algemene ledenvergadering. Het is wezenlijk onderdeel van deze mogelijkheid dat we van elkaar weten wat er aan initiatieven leeft en gerealiseerd wordt met het geld dat wij gezamenlijk bijeen brengen. We willen stimuleren dat het beschikbare geld zoveel mogelijk aan levensonderhoud wordt besteed en niet te veel voor het bekostigen van materiële goederen wordt gebruikt. Waarom we dit willen vraagt wellicht om nadere toelichting, die vanwege de daartoe benodigde ruimte beter op een ander moment of in een andere vorm gegeven kan worden. Wel kan gezegd worden, dat overal waar mensen door deze mogelijkheid vrij aan antroposofie kunnen werken, dit als een wederkerige schenking van de leden aan de Vereniging opgevat kan worden, waarmee elk door leden gerealiseerd initiatief recht doet aan het door de Vereniging geschonken kapitaal.

Daarbij is het goed je te realiseren dat het beschikbare geld juist vanwege die ruime beschikbaarheid een bijzondere waarde heeft, die vraagt om de gelijkwaardige inspanning om in eerste instantie te zorgen voor een aan het initiatief gekoppelde inkomstenstroom en daarna een beroep te doen op de middelen van de Vereniging.

Daardoor kan er een evenwichtige balans van inkomsten en uitgaven binnen de Vereniging ontstaan. Daarbij helpt het om juist aan de inkomende schenkstroom aandacht te besteden. Ook goede gedachten in die richting hebben zijn uitwerking. Hoe dat er precies uitpakt gaan we de komende jaren ontdekken.

4. Naar buiten de vereniging is het van belang dat wij tijdgenoot zijn. Motief, Antroposofie Magazine en de website zijn daarvoor een medium. Sinds Antroposofie Magazine in juni 2020 voor het laatst verscheen, is er meer aandacht naar Motief en de website gegaan. Vooral het verzorgen van de website vraagt veel tijd, en een vernieuwde vormgeving zal nodig zijn om de website geschikter te maken voor meer uitwisseling tussen de verschillende antroposofische werkgebieden. Ook Motief zal verder ontwikkeld worden. De extra uitgave in maart 2021 ter gelegenheid van de 250e Motief is daar een voorbeeld van.
5. Een belangrijke opgave is de vereniging voor de komende generatie open te stellen op een manier dat jonge mensen hun eigen wil in de vereniging herkennen. Het is geen probleem dat de gemiddelde leeftijd wat hoger ligt, maar de toegang tot de vereniging voor een nieuwe generatie moet een punt van aandacht van de huidige leden zijn. Het is een gezamenlijke opdracht de vereniging 'door te geven' aan de volgende generaties.
6. De Antroposofische Vereniging is onderdeel van een wereldwijde beweging en verenigingsleven. Daarom oriënteren wij ons op het jaarthema van de AAG aan het Goetheanum en zoeken de samenwerking met de omliggende zusterverenigingen. Idealiter ondernemen wij gezamenlijk met hen enige activiteiten.
7. Elk jaar dragen wij een deel van de binnengekomen ledenbijdrage af aan onze overkoepelende moedervereniging, de Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft (AAG) in Dornach. Het is belangrijk dat ook zij voldoende inkomsten uit de ledenbijdragen ontvangt, teneinde het wereldwijde werk te kunnen verzorgen. Vooral leden in Azië en Zuid-Amerika ondervinden grote steun voor de ontwikkeling van antroposofie aldaar door de actieve betrokkenheid van het Goetheanum. Het afgelopen jaar is ook spannend geweest voor de financiële situatie van de AAG. Wij hebben als bestuur besloten € 20.000 extra over te maken als ondersteuning. Wij oriënteren ons op de tijdschik van de komende 7 jaar tot aan het vieren van 100 jaar Weihnachtstagung en oprichting van de AAG in 1923 (dus in 2023). Tegen die tijd zouden wij willen kunnen laten zien dat de vereniging er stevig voor staat om gereed te zijn voor een volgende eeuw.
8. De hogeschool maken wij zoveel mogelijk zichtbaar voor de leden. Zij kunnen dan beter ervaren dat van het hogeschoolwerk een stimulans uitgaat voor het gehele leven van de vereniging. Het blijkt veel enthousiasme te wekken (getuige de hogeschooldag) als al het onderzoek waarmee leden zich bezig houden (meer of minder methodisch) zichtbaar wordt voor alle anderen (waardoor ook mensen in de werkgebieden die vragen hebben weten wie ze kunnen benaderen). Voor de algemene leden is het van belang de 'algemene sectie' van de hogeschool meer inhoud en gezicht te geven.
9. Wij proberen de grondsteen in het verenigingsleven een vanzelfsprekende plaats te geven en als geestelijk oriëntatiepunt voor de leden, de overledenen en hiërarchieën zichtbaar te laten zijn.
10. De AViN neemt scholingsinitiatieven op het gebied van menskunde, biografie en meditatie en bevordert het inrichten van actieve groepen rond deze thema's.
11. De vereniging als 'huis voor antroposofie' kan actiever worden 'ingericht' door:
 - nieuwe organen te scheppen, zoals een bestuurskring, respectievelijk open ledenbijeenkomsten;
 - leden vaker gericht uit te nodigen voor activiteiten/een inhoudelijke bijdrage te leveren;
 - meer thematische ledengroepen te organiseren;
 - de leden (elkaar) regionaal op te (laten) zoeken.

12. De verjonging en uitbreiding van de AViN is een gemeenschappelijk traject van bestuur en oudere leden (zie onder 5). Motief en de website dienen ontmoetingen voldoende te faciliteren. Het is van belang gericht voor de jeugd activiteiten/ruimte te organiseren. Wij zullen de aansluiting zoeken met waar antroposofie al in de wereld werkt en jonge mensen aanspreekt. Hoewel mensen tegenwoordig niet meer zo makkelijk lid worden van een vereniging, lijkt er bij ons sinds de herfst van 2020 een kentering plaats te vinden. Waar we de afgelopen jaren te maken hadden met een afnemend ledenaantal van wel 75 tot 100 leden per jaar, sloten we 2020 af met maar 6 leden minder dan een jaar eerder. Een opmerkelijke afname van de afname dus, waarmee we 2020 afsloten met een ledenaantal van 3365 leden. Laten we hopen dat dit een tendens is die zich de komende jaren zal doorzetten en tot een netto toename van het ledenaantal zal leiden.

Begroting 2021

Inkomsten, uitgaven 2020 en begroting 2021				
	2021	2020	2020	2019
	(begroting)	(definitief)	(begroting)	(definitief)
Vaste inkomstenstroom				
Ledenbijdrage	€ 650.000	€ 646.138	€ 650.000	€ 645.426
Motief (en AM tot juni 2020)	30.000	59.278	57.000	86.554
Huisvestingsbijdragen	35.000	37.125	41.000	36.235
Overige vaste inkomsten	2.000	2.454	2.000	3.127
	€ 717.000	€ 744.995	€ 750.000	€ 771.342
Vaste verplichtingen				
Bijdrage AAG	€ 300.000	€ 300.000	€ 280.000	€ 260.583
Motief, website (en AM tot juni 2020)	62.000	94.203	80.000	131.032
Kantoorkosten	31.000	35.146	23.000	27.282
Administratiekosten	28.000	33.073	19.000	34.405
Huisvestingskosten	50.000	51.726	50.000	56.684
Overige kosten	6.000	8.025	4.000	4.265
Medewerkers (in loondienst)	245.000	292.622	290.000	299.771
	€ 722.000	€ 814.795	€ 746.000	€ 814.022
Totaal A	€ -5.000	€ -69.800	€ 4.000	€ 42.680
Variabele inkomsten				
Giften en legaten	P.M.	€ 201.875	P.M.	€ 105.598
Koerswinst beleggingen	P.M.	-341	P.M.	94.990
Leden activiteiten	P.M.	9.579	P.M.	35.875
Hogeschool activiteiten	P.M.	91.753	P.M.	89.190
	€ -	€ 302.866	€ -	€ 325.653
Variabele uitgaven				
Bestuur	P.M.	€ 86.412	P.M.	€ 29.579
Leden activiteiten	P.M.	37.484	P.M.	57.216

Hogeschool activiteiten	P.M.	105.424	P.M.	147.694
Getroffen voorziening				
	€	€	€	€
	-	229.320	-	234.489
Totaal B	€	€	€	€
	-	73.546	-	91.164
Totaal A en B	€	€	€	€
	5.000	3.746	4.000	48.484
Inkomsten betr. STER (E. Vredehuis)				
Bijdragen voor gebruik en schenkingen	22.000	11.515	20.000	14.153
	€	€	€	€
	22.000	11.515	20.000	14.153
Uitgaven betr. STER (E. Vredehuis)				
Extra kosten STER	20.000	21.009	P.M.	14.215
Ondersteuning (van bestemmingsres.)	15.000	34.087	40.000	75.000
	€	€	€	€
	35.000	55.096	40.000	89.215
Totaal STER	€	€	€	€
	-13.000	-43.581	20.000	75.062
Totaal A, B en STER	€	€	€	€
	18.000	39.835	16.000	26.578

Continuïteit van de AViN

Ondanks de beperkingen vanwege de coronamaatregelen heeft het werk binnen de AViN in 2020 niet stilgestaan. Waar het kon werden initiatieven voortgezet of geïnitieerd, al dan niet in aangepaste of digitale vorm. Deze activiteit is in de geldstromen terug te zien in het gebruik van, en de aanspraak op de beschikbare middelen.

Vacatiegeld voor de bestuursleden

Het bestuur van de Vereniging is al lange tijd een vrijwilligersbestuur: bestuursleden worden niet voor hun werkzaamheden uitbetaald. Bestuursleden zijn daarnaast zelf ook leden van de vereniging en nemen, net als de andere leden, initiatieven om antroposofie in de wereld een stevige basis te geven en voor de leden beleefbaar en relevant te maken. De zes bestuursleden besteden ieder gemiddeld 15-20 uur per week aan dit doel. Door uitbetaling van het vacatiegeld, als vergoeding voor de vergaderingen, wordt het mogelijk dat de bestuursleden dit werk, ook in de toekomst, kunnen blijven doen.

Risico's beleggingen en lening aan BD Grondbeheer

In 2019 is al besloten de grote beleggingsportefeuille liquide te maken. Het bestuur vindt dat beleggingen niet passen binnen de doelstellingen van de AViN; directe betrekkingen met de bedrijven en instituten waar het geld is ondergebracht en een hoge maatschappelijke meerwaarde zijn de criteria van waaruit gehandeld wordt. Daar is ook de keuze voor het verstrekken van een lening aan BD Grondbeheer uit voortgekomen.

Zoals in de vorige algemene ledenvergadering werd aangekondigd, is eind 2020, na grondige voorbereiding, een eerste deel van onze liquiditeit beschikbaar gesteld als lening aan Stichting BD Grondbeheer. Uiteindelijk zullen we € 550.000 voor een korte periode van twee jaar aan hen uitlenen.

Hiermee hebben we twee doelen bereikt: het geleende geld ondersteunt de groei van de BD-landbouw, en de Vereniging hoeft daardoor geen rente te betalen over haar banktegoeden (zij krijgt daarentegen zelf een rentevergoeding van BD Grondbeheer). Het risico dat met deze lening gepaard gaat acht het bestuur beperkt. Er ligt een overeenkomst voor het aangaan van een tweede hypotheek op de panden van de Kraaybeekhof als onderliggende zekerheid voor de lening. De nu nog uitstaande beleggingen zijn voor het grootste deel certificaten van aandelen van de Triodos Bank. Het bestuur acht deze echter passen binnen het nieuwe beleid.

Elisabeth Vreedehuis / STER

Door de sluiting van het Vreedehuis vanwege de coronamaatregelen is het een ongebruikelijk jaar geweest voor de exploitatie (S.T.E.R.). Heel veel gebruikers konden hun activiteiten niet door laten gaan en de externe verhuur is minimaal geweest. Gelukkig heeft de minor Antroposofie nog wel doorgang gevonden, en zijn twee ruimtes vanaf september 2020 verhuurd aan de nieuwe (en staatsvrije) Vrije School Zeevonk.

Het ontbreken van verhuurmogelijkheden en mensen die gebruik maakten van de catering, heeft voor het in 2020 gestarte ondernemerscollectief niet voldoende inkomen gegenereerd. Daardoor is de ondersteuning van de AViN voor de exploitatie meer geworden dan begroot. Ook voor 2021 zijn de vooruitzichten niet rooskleurig, waardoor een nieuwe stap voor de organisatie noodzakelijk werd. Door het wegvallen van het verdienmodel zagen Stephan Jordan en Carmen Delia Tromp geen mogelijkheid meer een inkomen te genereren uit de verhuur. Ook is er afscheid genomen van het onderscheid tussen externe verhuur van ruimtes en gebruik door leden van de vereniging. De situatie is nu zo dat in eerste instantie alle inkomsten uit huur/gebruik ten goede komen aan de exploitatie van het pand. Daarmee kan de extra financiële steun van de AViN aan het Vreedehuis beperkt blijven.

III JAARREKENING

BALANS PER

	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
<u>ACTIVA</u>				
<u>Vaste activa</u>				
Materiële vaste activa	1.240.102		1.215.662	
Financiële vaste activa	628.186		78.262	
	<hr/>	1.868.288	<hr/>	1.293.924
<u>Vlottende activa</u>				
Vorderingen en overlopende activa	44.231		32.655	
Liquide middelen	1.080.725		1.472.040	
	<hr/>	1.124.956	<hr/>	1.504.695
		<hr/> <hr/>		<hr/> <hr/>
		2.993.244		2.798.619

Antroposofische Vereniging in Nederland

31 DECEMBER 2020

	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
<u>PASSIVA</u>				
<u>Eigen vermogen</u>				
Algemene reserve	1.976.054		1.962.629	
	<hr/>	1.976.054	<hr/>	1.962.629
Bestemmingsreserves	622.710		675.970	
	<hr/>	622.710	<hr/>	675.970
		<hr/>		<hr/>
		2.598.764		2.638.599
<u>Voorzieningen</u>		5.175		13.064
<u>Kortlopende schulden</u>		389.305		146.956
		<hr/>		<hr/>
		2.993.244		2.798.619
		<hr/>		<hr/>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

	2020	Begroting 2020	2019
	€	€	€
Baten	728.317	707.000	749.854
Exploitatiekosten			
Verenigingsactiviteiten	27.905	-	21.341
Hogeschool activiteiten	13.671	-	58.504
Motief	121.782	117.000	101.929
Antroposofie Magazine	46.198	46.500	106.691
Bibliotheek	31.011	32.500	53.565
Afzucht Algemeine			
Anthroposofische Gesellschaft	300.000	280.000	260.583
Kosten voorwaardenscheppende activiteiten	417.763	227.000	374.407
	958.330-	703.000-	977.020-
Exploitatieresultaat	230.013-	4.000	227.166-
Financieel resultaat	341-	-	94.990
Opbrengsten uit legaten / giften	190.519	-	105.598
	190.178	-	200.588
Resultaat	39.835-	4.000	26.578-

BESTEMMING RESULTAAT 2020

	2020	2019
	€	€
Totaal resultaat volgens staat van baten en lasten	39.835-	26.578-
Mutaties bestemmingsreserves uit resultaat		
Inkomsten volgens specificatie ondersteuning S.T.E.R.	19.165-	14.153-
Ondersteuning volgens specificatie ondersteuning S.T.E.R.	73.376	75.000
Ontvangen giften met bestemming Ontwikkeling Verenigingshuis Arnhem	1.500-	3.050-
Uitkering uit bestemmingsreserve Subsidie Lectoraat Leiden	7.500	7.500
Project Communicatie (nieuwe leden)	1.780	-
Bestemmingsreserve Euritmie	1.125	-
Inkomsten uit bestemde giften t.g.v. Bestemmingsreserve Hogeschool secties	9.856-	
Totaal bestemmingsreserves uit resultaat	53.260	65.297
Restant resultaat gemuteerd in algemene reserve	<u>13.425</u>	<u>38.719</u>

TOELICHTING ALGEMEEN

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen

De jaarrekening is conform fiscale waarderingsgrondslagen en met inachtneming van de in Titel 9 van Boek 2 BW opgenomen voorschriften opgesteld. Alle in de jaarrekening vermelde bedragen luiden in euro's. Het regime voor verslaggeving voor organisaties zonder winststreven is toegepast.

Daar waar nodig geacht zijn de vergelijkende cijfers 2019 voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Grondslagen van waardering van de balans

Materiële vaste activa

Het pand aan de Boslaan 15 te Zeist en het boekenbezit zijn historisch gewaardeerd als Pro Memorie post en vanwege zichtbaarheid gepresenteerd tegen een waarde van € 1. In 2017 en 2018 zijn echter investeringen gedaan in onroerende zaken die tegen nominale waarde zijn gewaardeerd.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de daarover berekende afschrijving.

De afschrijvingen geschieden naar tijdsgelang en worden berekend door middel van een vast percentage van de verkrijgingsprijs minus eventuele restwaarde. Het percentage is gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Financiële vaste activa

Beleggingen (effecten) zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde.

Waardering van onder de financiële vaste activa opgenomen vorderingen geschiedt tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Overige activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

TOELICHTING ALGEMEEN

Eigen vermogen

De algemene reserve bestaat uit het gecumuleerde exploitatiesaldo van de vereniging. Er worden op grond van bestuursbesluiten bedragen onttrokken ten behoeve van activiteiten.

Aan de bestemmingsreserves worden bedragen uit de vrije reserves toegevoegd, welke op grond van een bestuursbesluit zijn vastgesteld.

Voorzieningen

Met betrekking tot de voorziening voor vruchtgebruik, die is getroffen voor toezeggingen die door de vereniging zijn aangegaan heeft een stelselwijziging plaatsgevonden. De voorziening wordt niet langer gewaardeerd op actuariële, berekende waarderingsgrondslagen. Er zal niet meer worden toegevoegd omdat begunstigde buiten de actuariële tabellen valt qua leeftijd. De financiële gevolgen voor de jaarrekening zijn niet materieel.

Schulden

Schulden en overlopende passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van de exploitatierekening

Ten aanzien van het bepalen van het resultaat geldt dat:

- Opbrengsten zijn verantwoord in het jaar, waarin zij zijn gerealiseerd;
- Ontvangen legaten zijn verantwoord op basis van kasstelsel, onder aftrek van eventueel aan de legaten verbonden kosten en verplichtingen;
- Kosten zijn ten laste van het resultaat gebracht, zodra zij voorzienbaar zijn.

Werknemersbestand

Ultimo het boekjaar waren 7 (2019: 7) werknemers in dienst. De gedurende het boekjaar werkzame personen omvatten 5,3 FTE's (2019: 4,8 FTE's).

KASSTROOMOVERZICHT

	2020		2019	
	€	€	€	€
<u>Operationele activiteiten</u>				
Exploitatieresultaat		230.013-		227.166-
Afschrijvingen	28.044		27.194	
		28.044		27.194
<u>Veranderingen in het werkkapitaal</u>				
Toename debiteuren	1.243-		4.133-	
Toename overige vorderingen	10.333-		258.251	
Afname crediteuren	40.237-		3.741-	
Toename overlopende passiva	282.586		44.788-	
		230.773		205.589
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u>		28.804		5.617
Mutatie Algemene reserve	-		244.458	
Onttrekking bestemmingsrese	53.260-		322.113-	
Waarvan bestemd resultaat	53.260		65.297	
Vrijval onderhoudsvoorziening	-		55.024	
Financieel resultaat	341-		94.990	
Opbrengsten uit legaten / gifte	190.519		105.598	
		190.178		243.254
Kasstroom uit operationele activiteiten		218.982		248.871
<u>Investeringsactiviteiten</u>				
Investeringsen in materiële vaste activa		52.484		4.370
Investeringsen in financiële vaste activa		549.924		1.232.444-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		602.408-		1.228.074
<u>Financieringsactiviteiten</u>				
Afname voorzieningen		7.889-		156.548-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		7.889-		156.548-
Mutatie liquide middelen		391.315-		1.320.397

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>ACTIVA</u>		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
<u>Onroerende zaken Zeist</u>		
Boekwaarde per 31 december	<u>1</u>	<u>1</u>

De onroerende zaak betreft het pand aan de Boslaan 15 te Zeist. Het pand is in 1995 gekocht. De WOZ-waarde bedraagt € 1.032.000,- (peildatum 1 januari 2020).

<u>Onroerende zaken Den Haag</u>		
Boekwaarde per 1 januari	1.210.660	1.234.484
Verbouwingskosten	50.913	-
Afschrijving	25.573-	23.824-
Boekwaarde per 31 december	<u>1.236.000</u>	<u>1.210.660</u>

Dit betreft de verwerving en verbouwing van het pand aan de Riouwstraat 1 en 3 te Den Haag. Het pand is in 2017 aangekocht en is verbouwd. Het pand is in de balans gewaardeerd tegen de aankoopwaarde vermeerderd met de verbouwingskosten. De WOZ-waarde bedraagt € 1.100.000 (peildatum 1 januari 2020).

Bij een eventuele verkoop van het pand heeft de AVIN, uit hoofde van de bij de verkrijging van het pand gesloten overeenkomst met de Stichting Euritmie, de verplichting om het verschil tussen de verkoopwaarde en 80% van de taxatiewaarde (is gelijk aan de dan geldende WOZ-waarde) met een maximum van € 200.000,- te besteden ten gunste van de ontwikkeling van euritmie.

<u>Inventaris en computers</u>		
Boekwaarde per 1 januari	5.000	4.000
Investeringen	1.571	4.370
Afschrijving	2.471-	3.370-
Boekwaarde per 31 december	<u>4.100</u>	<u>5.000</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>Boekenbezit</u>		
Boekwaarde	<u>1</u>	<u>1</u>
Totaal materiële vaste activa	<u>1.240.102</u>	<u>1.215.662</u>

De afschrijvingspercentages gehanteerd voor de materiële vaste activa variëren van 0% tot 20%.

Financiële vaste activa

<u>Effectenportefeuille</u>	<u>78.186</u>	<u>78.262</u>
-----------------------------	---------------	---------------

Dit betreffen ledencertificaten en twee beleggingsfondsen van de Triodos Bank.
Deze zijn verkregen uit een legaat.

Lening u/g Stichting Grondbeheer
Biologisch Dynamische Landbouw
Verstrekt in boekjaar

	550.000	-
Stand per 31 december	<u>550.000</u>	<u>-</u>

De leningsovereenkomst is aangegaan op 21 december 2020.
De hoofdsom bedraagt € 550.000. Hiervan is in 2020 € 240.000 verstrekt.
De lening dient volledig te zijn opgenomen uiterlijk 5 januari 2022.
De verschuldigde rente bedraagt 1% per jaar over het opgenomen deel
De looptijd is maximaal 2 jaar tot 31 december 2022
Er is geen tussentijdse aflossingsverplichting.

Totaal financiële vaste activa	<u>628.186</u>	<u>78.262</u>
---------------------------------------	-----------------------	----------------------

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
<u>Debiteuren</u>		
Nog te verwachten ledenbijdragen	63.308	49.678
Nog te verwachten opbrengsten uit abonnementen Antroposofie Magazine	-	5.466
Nog te verwachten uit overige opbrengsten	2.866	1.602
Nog te factureren bedragen	-	-
	<u>66.174</u>	<u>56.746</u>
Af: dubieuze debiteuren	34.339-	26.154-
	<u>31.835</u>	<u>30.592</u>
<u>Overige vorderingen</u>		
Nog te ontvangen bedragen	510	730
Dividendbelasting	-	300
Pensioenpremie	1.287	-
Overlopende activa	10.599	1.033
	<u>12.396</u>	<u>2.063</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>44.231</u>	<u>32.655</u>
 Liquide middelen		
Kassen	179	71
NL28 TRIO 0212 1752 97	123.568	334.903
NL42 TRIO 0212 4792 37	44.990	45.000
NL49 TRIO 0197 7423 86	103.526	82.541
NL25 TRIO 0197 7706 57	101.527	422
NL07 TRIO 0391 0612 32	96.494	494.973
NL15 TRIO 0338 4995 04	122.674	509.899
NL38 INGB 0000 4748 30	487.767	4.231
	<u>1.080.725</u>	<u>1.472.040</u>
Totaal vlottende activa	<u>1.124.956</u>	<u>1.504.695</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>PASSIVA</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
<u>Algemene reserve</u>		
Stand per 1 januari, inclusief ontvangen legaten	1.962.629	1.624.428
<u>Mutaties</u>		
Vrijval diverse bestemmingsreserves	-	244.458
Vrijvale onderhoudsvoorzieningen	-	55.024
Verdeeld resultaat boekjaar	13.425	38.719
Stand per 31 december	<u>1.976.054</u>	<u>1.962.629</u>
<u>Bestemmingsreserves</u>		
Stand per 31 december	* <u>622.710</u>	<u>675.970</u>
Totaal eigen vermogen	<u>2.598.764</u>	<u>2.638.599</u>

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 42 en 43.

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>Voorzieningen</u>		
<u>Onderhoudsvoorziening Boslaan/Riouwstraat</u>		
Stand per 1 januari	-	55.024
Vrijval ten gunste van algemene reserve	-	55.024-
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Voorziening Fusie Hogeschool Helicon</u>		
Stand per 1 januari	-	100.000
Mutatie boekjaar	-	100.000-
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Voorziening vruchtgebruik uit legaten</u>		
Stand per 1 januari	20.953	22.477
Uitkeringen	7.889-	7.889-
Dotatie	-	6.365
	<u>13.064</u>	<u>20.953</u>
Verplichting komend jaar	7.889-	7.889-
Stand per 31 december	<u>5.175</u>	<u>13.064</u>
In 2020 is besloten niet langer te doteren aan deze voorziening.		
Totaal voorzieningen	<u>5.175</u>	<u>13.064</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	3.244	43.481
Verplichting voorziening vruchtgebruik komend jaar	7.889	7.889
Nog te verstrekken deel lening Stichting Grondbeheer Biologisch Dynamische Landbouw	310.000	-
Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft	-	200
Vooruitontvangen bedragen	5.676	7.360
Loonheffing	11.597	17.469
Omzetbelasting	1.773	635
Reservering vakantiegeld	3.946	2.974
Overlopende passiva	45.180	66.948
Totaal kortlopende schulden	<u>389.305</u>	<u>146.956</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
	€		€
Baten			
Ledenbijdragen	646.138	650.000	645.426
Opbrengsten Motief *	26.944	25.000	14.090
Opbrengsten Antroposofie Magazine **	32.334	32.000	73.058
Gelabelde giften	11.356	-	3.050
Overige opbrengsten	30	-	77
Ontvangen giften t.b.v. Riouwstraat	11.515	-	14.153
	<u>728.317</u>	<u>707.000</u>	<u>749.854</u>

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 38.

** Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 39.

Kosten primaire activiteiten

Verenigingsactiviteiten

Themadagen en vieringen -/- inkomsten	1.449-	-	10.169
Ledeninitiatieven	8.150	-	-
Ledenbijeenkomsten	1.604	-	11.172
Ledenprojecten	19.600	-	-
	<u>27.905</u>	<u>-</u>	<u>21.341</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2020 €	Begroting 2020	Werkelijk 2019 €
Hogeschool activiteiten	*		
Algemene sectie	149	-	13.414
Pedagogische sectie	1.104-	-	2.222-
Natuurwetenschappelijke sectie	875	-	4.405
Landbouw sectie	750-	-	645-
Medische sectie	5.533	-	5.363
Sociaal wetenschappelijke sectie	609	-	4.034
Sectie woord, muziek en euritmie	1.202	-	6.228
Sectie beeldende kunsten	164-	-	12.286
Sectie jeugdactiviteiten	7.564	-	14.654
Sectie letteren en cultuurwetenschappen	502-	-	562-
Sectie voor Wis- en Sterrenkunde	259	-	1.549
	13.671	-	58.504
Motief			
Loonkosten	51.785	63.000	36.761
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	2.300	2.500	1.302
Pensioenlasten	4.216	4.000	3.685
Freelancers	650	500	675
Reiskosten	966	-	2.372
Illustraties	560	-	-
Opmaakkosten	12.980	10.000	10.876
Drukkosten	16.979	13.000	18.177
Directe kosten	6.609	4.000	3.670
Verzendkosten	23.382	19.000	21.672
Overige kosten	1.355	1.000	2.739
	121.782	117.000	101.929

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2020 €	Begroting 2020	Werkelijk 2019 €
Antroposofie Magazine			
Loonkosten	12.914	12.000	29.786
Kosten redactie/bladmanager	-	-	12.000
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	572	500	762
Pensioenlasten	1.654	1.500	1.537
Freelancers	5.342	7.000	13.412
Reiskosten	636	-	789
Illustraties	241	500	736
Opmaakkosten	6.620	6.000	10.970
Drukkosten	8.785	8.500	16.932
Directe kosten	5.921	5.000	9.823
Directe kosten Abonnementenland	565	500	824
Promotiekosten	-	-	577
Ontwikkelkosten website	1.465	2.000	3.728
Mutatie voorziening debiteuren	1.564-	-	1.716-
Verzendkosten	2.945	3.000	6.295
Overige kosten	102	-	236
	46.198	46.500	106.691
Bibliotheek			
Loonkosten	22.899	28.000	42.145
Pensioenlasten	2.588	2.500	3.097
Reiskosten medewerkers	1.202	-	907
Vrijwilligers	250	-	2.883
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	1.018	1.000	986
Afschrijvingskosten	800	-	1.100
Aankoop boeken en tijdschriften	2.722	3.000	2.645
Kantoorbenodigdheden	978	-	393
Automatisering	148	-	235
Overige kosten	830	-	996
Af: opbrengsten bibliotheek	2.424-	2.000-	1.822-
	31.011	32.500	53.565

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2020 €	Begroting 2020	Werkelijk 2019 €
Afdracht Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft			
Afdracht boekjaar	300.000	280.000	260.583
	<u>300.000</u>	<u>280.000</u>	<u>260.583</u>
Totaal kosten primaire activiteiten	<u>540.567</u>	<u>476.000</u>	<u>602.613</u>

Kosten voorwaardenscheppende activiteiten

Bestuurskosten

Advieskosten	972	-	2.030
Reis- en verblijfkosten	6.389	-	13.538
Communicatiekosten	200	-	56
Vergaderkosten	500	-	506
Verzekeringskosten	2.189	-	-
Vacatie bestuur	73.125	-	2.500
Overige bestuurskosten	3.037	-	10.949
	<u>86.412</u>	<u>-</u>	<u>29.579</u>

Externe communicatie

Hosting en onderhoud website	767	1.000	718
Overige kosten	1.780	-	-
	<u>2.547</u>	<u>1.000</u>	<u>718</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2020 €	Begroting 2020	Werkelijk 2019 €
<u>Bureaunkosten</u>			
Loonkosten	124.817	139.000	145.999
Inhuur derden	21.127	20.000	23.549
Uitkering ziekengeld	10.819-	-	41.637-
Pensioenlasten	10.189	10.000	9.859
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	5.575	6.000	8.065
Reiskostenvergoedingen	3.234	-	4.629
Vrijwilligers	1.780	-	-
Scholingskosten	1.385	-	657
Overige personeelskosten	1.572	-	21.638
Accountantskosten jaarrekening	9.305	9.000	10.748
Accountantskosten advisering	-	-	1.301
Kosten administratiekantoor inclusief salarisadministratie	15.587	10.000	22.356
Telecommunicatie en internet	2.744	2.500	2.674
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	2.905	1.000	235
Kopieerkosten	763	1.000	897
Portokosten	7.803	7.000	7.913
Kosten automatisering	7.142	5.500	5.406
Afschrijvingskosten	1.671	-	2.270
Bankkosten	5.646	2.500	2.477
Mutatie voorziening debiteuren	9.617	-	2.044
Overige kosten secretariaat	6.599	3.500	3.366
	<u>228.642</u>	<u>217.000</u>	<u>234.446</u>
<u>Huisvestingskosten</u>			
Tuinonderhoud	5.156	5.000	6.125
Onderhoud	4.543	-	577
Vaste lasten	8.794	7.000	7.210
Assurantiën	7.476	-	4.694
Schoonmaakkosten	6.788	6.000	6.357
Energiekosten	3.443	5.000	5.741
Afschrijvingskosten onroerende zaken Den Haag	25.573	25.000	23.824
Overige huisvestingskosten	2.138	2.000	2.156
Gebruikersvergoeding vergaderruimte	1.035-	1.500-	1.264-
Bijdrage huisvesting en lasten gebruikers	36.090-	39.500-	34.971-
	<u>26.786</u>	<u>9.000</u>	<u>20.449</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
	<u>€</u>		<u>€</u>
<u>Ondersteuningsbijdragen</u>			
Ondersteuning Elisabeth Vreedehuis	39.289	-	14.215
Ondersteuning exploitatie Stichting Exploitatie Riouwstraat Den Haag	34.087	-	75.000
	<u>73.376</u>	<u>-</u>	<u>89.215</u>
Totaal voorwaardenscheppende activiteiten	<u>417.763</u>	<u>227.000</u>	<u>374.407</u>
Financieel resultaat			
Resultaat beleggingen	341-	-	94.990
Totaal resultaat effecten	<u>341-</u>	<u>-</u>	<u>94.990</u>
Opbrengsten uit legaten / giften			
Ontvangen uit algemene giften	63.246	-	30.578
Ontvangen uit legaten	127.273	-	75.020
Totaal ontvangen legaten	<u>190.519</u>	<u>-</u>	<u>105.598</u>

IV BIJLAGEN

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE MOTIEF

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
	€	€	€
Opbrengsten			
Advertentieopbrengsten	26.434	25.000	14.000
Overige opbrengsten	510	-	90
	<u>26.944</u>	<u>25.000</u>	<u>14.090</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE ANTROPOSOFIE MAGAZINE

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
	€	€	€
Opbrengsten			
Abonnementen	6.920	32.000	22.865
Losse nummers	3.119	-	8.071
Advertentieopbrengsten	23.343	-	38.779
Cursussen/workshops	1.636	-	594
Overige opbrengsten	1.746	-	2.749
Afboekingen vorderingen	4.430-	-	-
	<u>32.334</u>	<u>32.000</u>	<u>73.058</u>

**TOELICHTING OP DE ONDERSTEUNING VAN DE STICHTING
EXPLOITATIE RIOUWSTRAAT 1**

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
	€	€	€
Inkomsten			
Bijdragen in de huisvesting	7.650	-	9.950
Gelabelde giften Riouwstraat 1	11.515	-	14.153
	<u>19.165</u>	<u>-</u>	<u>24.103</u>
Uitgaven			
Ondersteuning Elisabeth Vreedehuis	39.289	-	14.215
Ondersteuning exploitatie Stichting Exploitatie Riouwstraat Den Haag	34.087	-	75.000
	<u>73.376</u>	<u>-</u>	<u>89.215</u>
Saldo	54.211-	-	65.112-

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSERESERVES

Bestemmingsreserves Hogeschool

Medische Sectie Lectoraat Leiden (Subsidie 2019-2012)
Sectie Landbouw, Legaat Fledderus (inclusief antroposofische geneeskunde)
Hogeschool Secties

Totaal bestemmingsreserves Hogeschool

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
	22.500	-	7.500-	-	15.000
	55.800	-	-	-	55.800
	118.107	9.856	-	-	127.963
	<u>196.407</u>	<u>9.856</u>	<u>7.500-</u>	<u>-</u>	<u>198.763</u>

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSRESERVES

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
Overige bestemmingsreserves					
Legaat mw. Bos- van Rugge t.b.v. Ontmoetingscultuur	32.711	-	-	-	32.711
Legaat mw. Bos- van Rugge t.b.v. Dornach "Ontmoetingscultuur"	14.055	-	-	-	14.055
Subsidie onderzoek archief	4.179	-	-	-	4.179
Fusie Hogeschool Helicon/Leiden *	150.000	-	-	-	150.000
Project 2016: Antroposofie in Dialoog en Huis in Beweging	18.708	-	1.780-	-	16.928
Bestemmingsreserve t.b.v. Euritmie I	142.447	-	1.125-	-	141.322
Bestemmingsreserve t.b.v. Euritmie II	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve exploitatiebijdrage Den Haag	110.363	19.165	73.376-	-	56.152
Bestemmingsreserve Ontwikkeling Verenigingshuis Arnhem	7.100	1.500	-	-	8.600
Totaal overige bestemmingsreserves	479.563	20.665	76.281-	-	423.947
Totaal bestemmingsreserves	675.970	30.521	83.781-	-	622.710

* In januari 2021 is een uitgave gedaan a € 75.000 ten laste van de bestemmingsreserve "Fusie Hogeschool Helicon/Leiden"